

Što je pokazala Druga nacionalna inventura šuma?

Veliki amfiteatar Fakulteta šumarstva i drvne tehnologije Sveučilišta u Zagrebu 9. lipnja 2026. bio je popunjen s velikim brojem zainteresiranih slušatelja. Razlog okupljanja bila je prezentacija Druge nacionalne inventure šumskih resursa Republike Hrvatske (CRONFI II). O važnosti teme svjedočila je i nazočnost potpredsjednika Vlade RH i ministra poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Davida Vlačića. Detaljnije o samoj nacionalnoj inventuri moći će se pročitati u članku posvećenom samoj inventuri u sljedećem broju Šumarskog lista.

Nacionalna inventura šuma propisana je Zakonom o šumama, a detaljno razrađena Pravilnikom o postupku provođenja Nacionalne inventure šumskih resursa Republike Hrvatske i odobravanju njezinih rezultata svakih 10 godina. Svrha provođenja nacionalne inventure šuma je višestruka te uključuje prikupljanje informacija o stanju šuma za potrebe šumarske politike i šumarske operative, ekologije, lovstva, zaštite okoliša, zaštite prirode, drvoprerađivačke industrije te za potrebe državnih i međunarodnih organizacija radi ispunjavanja obveza međunarodnih izvješćivanja. Zasniva se na jedinstvenoj metodologiji Forest Resources Assessment (FRA) koju je uspostavila organizacija FAO, što je zbog standardizacije metoda rezultata čini usporedivom s rezultatima inventura drugih država. Terenska izmjera obavljena je na stalnim plohama postavljenim u sklopu Prve nacionalne inventure šuma. Druga nacionalna inventura provedena je tijekom 2024. i 2025. godine.

Prva nacionalna inventura šuma u Hrvatskoj izrađena je između 2005. i 2009. godine. Rezultati inventure objavljeni su 2010. godine i tada su u dijelu javnosti izazvali oštre kritike na račun gospodarenja šumama u RH. Razlog je bila razlika u odnosu na podatke iz šumskogospodarske osnove područja RH za razdoblje 2006. – 2015. godine, što je uvjetovano različitim metodologijom izmjere i dobivanja podataka.

Podaci dobiveni Drugom nacionalnom inventurom šuma omogućili su usporedbu s Prvom nacionalnom inventurom te su potvrdili njenu kvalitetnu izradu. Osnovne razlike između dvaju nacionalnih inventura (2010. i 2026. godine) očituju se u sljedećem: ukupna površina šuma i šumskih zemljišta porasla je za 417 tisuća ha s 2,581 milijuna ha na 2,997 milijuna ha, pokrivenost kopnene površine RH šumama i šumskim zemljištima porasla je za 7 % s 46 % na 53 %, obrasla površina šumskih zemljišta porasla je za 53 tisuće ha s 2,378 milijuna ha na 2,431 milijuna ha, površina šuma u državnom vlasništvu smanjila se sa 77 % na 71 %, a površina šuma u privatnom vlasništvu povećala se s 23 % na 29 %, ukupna drvna zaliha smanjila se za 4 milijuna m³ s 552 milijuna m³ (232 m³/ha) na 548 milijuna m³ (227 m³/ha), zastupljenost najrasprostranjenije vrste drveća po drvnjoj zalihi obične bukve smanjila se s 35 % na 34 %, udio godišnjeg etata u volumnom prirastu smanjio se za 13 % sa 75 % na 62 %, mrtvo drvo (ležeće i stojeće) u šumi povećalo se za 22 milijuna m³ s 33 milijuna m³ na 55 milijuna m³ (dijelom zbog promjene izmjere, a dijelom zbog veće osviještenosti šumoposjednika o važnosti mrtvog drva), a spremljeni ugljik u šumama povećao se za 4 milijuna tona sa 639 milijuna tona (269 t/ha) na 643 milijuna tona (266 t/ha).

Koliko može radovati povećanje šumovitosti Hrvatske toliko se treba zabrinuti jer se to povećanje dobrim dijelom temelji na napuštanju ruralnih krajeva i zarastanju napuštenih poljoprivrednih površina. Šumarstvo kao gospodarska djelatnost ima veliku ulogu u opstanku i razvoju ruralnih zajednica, ali i privlačenju mlađeg stanovništva u te krajeve. Odgovorno gospodarenje sve većim površinama šuma od dobrobiti je i vrlo značajnim općekorisnim funkcijama šuma. Sve veća važnost šuma u svjetlu klimatskih promjena zahtijevat će veću posvećenost praćenju stanja šuma te pronalaženje novih rješenja za njihov opstanak i prilagodbu novim uvjetima.